

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 422/2017
06.04.2017. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Браниславе Апостоловић, председника већа, Бранислава Босиљковића и Катарине Манојловић-Андрић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ... чији је пуномоћник Ђорђе Константиновић адвокат из ..., против тужене Републике Србије - Високи савет судства - Прекршајни апелациони суд у Београду коју заступа Државно правобранилаштво - Одељење у Крагујевцу, ради заштите од дискриминације и злоупотребе права, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 2068/16 од 22.11.2016. године, у седници већа одржаној дана 06.04.2017. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 2068/16 од 22.11.2016. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Јагодини П1 16/15 од 17.05.2016. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца АА из ... и утврђено да је Прекршајни апелациони суд - Одељење у Крагујевцу дискриминаторски поступао према АА из ... у прекршајном поступку који је вођен пред Прекршајним судом у Јагодини под посл. бр. ЗПр 2026/14. Ставом другим изреке, утврђено је да је Прекршајни апелациони суд у Београду - Одељење у Крагујевцу злоупотребио право доношењем другостепене одлуке у незаконитој форми, и то решења број I-102Прж-16409/14 од 14.01.2014. године уместо пресуде, а која одлука је донета у прекршајном поступку који је вођен пред Прекршајним судом у Јагодини против тужиоца АА из ... под посл. бр. З.Пр-2026/14. Ставом трећим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца АА из ... и обавезана тужена Република Србија - Високи савет судства - Прекршајни апелациони суд у Београду да тужиоцу на име накнаде материјалне штете исплати износ од 63.750,00 динара са законском затезном каматом почев од дана доношења одлуке па до исплате у року од осам дана под претњом принудног извршења. Ставом четвртим изреке, наређено је туженој да ову пресуду објави на интернет страници Прекршајног апелационог суда у року од осам дана под претњом принудног извршења. Ставом петим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца АА из ... да се обавезе тужена Република Србија - Високи савет судства - Прекршајни апелациони суд у

Београду да тужиоцу исплати износ од 30.000,00 динара на име накнаде нематеријалне штете по основу претрпљених душевних болова због повреде части и угледа (задовољења због дискриминације) са законском затезном каматом почев од дана доношења одлуке па до исплате у року од осам дана под претњом принудног извршења. Ставом шестим изреке, обавезана је тужена Република Србија - Високи савет судства - Прекршајни апелациони суд у Београду да тужиоцу АА накнади трошкове у износу од 84.300,00 динара са законском затезном каматом од извршности одлуке до исплате у року од осам дана под претњом принудног извршења, а захтев тужиоца да се тужена обавезе да на трошкове поступка исплати законску затезну камату од дана доношења одлуке до дана извршности одлуке о трошковима одбијен је као неоснован.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж 2068/16 од 22.11.2016. године, преиначена је пресуда Вишег суда у Јагодини П1 16/15 од 17.05.2016. године у првом, другом, трећем, четвртном и шестом ставу изреке за трошкове поступка на које је обавезан тужени да тужиоцу накнади са каматом од дана извршности одлуке па до исплате, тако да иста гласи:

Одбија се тужбени захтев тужиоца АА из ... којим је тражио да се утврди да је тужена Република Србија - Високи савет судства - Прекршајни апелациони суд у Београду, Одељење у Крагујевцу дискриминаторски поступала према тужиоцу у прекршајном поступку који је вођен пред Прекршајним судом у Јагодини под посл. бр. 3.Пр-2026/14.

Одбија се тужбени захтев тужиоца АА из ... којим је тражио да се утврди да је тужена Република Србија - Високи савет судства - Прекршајни апелациони суд у Београду - Одељење у Крагујевцу злоупотребила право доношења другостепене одлуке у незаконитој форми, и то решења број I-102Прж-16409/14 од 14.01.2014. године уместо пресуде, а која одлука је донета у прекршајном поступку који је вођен пред Прекршајним судом у Јагодини против тужиоца под посл. бр. 3Пр-2026/14.

Одбија се тужбени захтев тужиоца АА из ... којим је тражио да се обавезе тужена Република Србија - Високи савет судства - Прекршајни апелациони суд у Београду да тужиоцу на име накнаде материјалне штете исплати износ од 64.750,00 динара са законском затезном каматом почев од дана доношења одлуке па до исплате у року од осам дана под претњом принудног извршења.

Одбија се тужбени захтев тужиоца АА из ... којим је тражио да се обавезе тужена Република Србија - Високи савет судства - Прекршајни апелациони суд у Београду да пресуду објави на интернет страници Прекршајног апелационог суда у року од осам дана под претњом принудног извршења.

Обавезује се тужилац АА из ... да туженој Републици Србији - Високом савету судства – Прекршајном апелационом суду у Београду, на име накнаде

трошкова поступка исплати износ од 18.000,00 динара у року од 15 дана под претњом принудног извршења.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права.

Одлучујући о изјављеној ревизији, у смислу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник Републике Србије“, број 72/11 ... 55/14), Врховни касациони суд је нашао да ревизија није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, решењем Прекршајног суда у Јагодини Пр-2026/14 од 14.07.2014. године делимично је усвојен захтев тужиоцевог браниоца за накнаду трошкова прекршајног поступка. Жалба тужиоцевог браниоца, изјављена против наведеног решења, одбијена је решењем Прекршајног апелационог суда - Одељење у Крагујевцу Прж-16409/14 од 14.11.2014. године.

На основу тако утврђеног чињеничног стања првостепени суд је, применом чланова 15. и 43. тачка 2. Закона о забрани дискриминације („Службени гласник Републике Србије“, број 22/09), утврдио да је постојало дискриминаторско поступање органа јавне власти - Одељења Прекршајног апелационог суда у Крагујевцу зато што је о жалби тужиоца одлучено на другачији начин него у другим истоветним правним ситуацијама, као и да је доношењем одлуке у незаконитој форми извршена злоупотреба права. Из тих разлога је, на основу члана 43. тачке 4. и 5. наведеног закона, тужена обавезана да донету пресуду објави на интернет страници Прекршајног апелационог суда и да тужиоцу надокнади материјалну штету у смислу члана 172. став 1. Закона о облигационим односима.

Другостепени суд је, налазећи да су одредбе Закона о забрани дискриминације и услови за његову примену погрешно тумачени, преиначио првостепену пресуду тако што је одбио тужбене захтеве. По схватању тог суда, наведеним законом одређени су појмови „дискриминација“ и „дискриминаторско поступање“, као свако неоправдано прављење разлике или неједнако поступање, односно пропуштање (искључење, ограничење или давање првенства) у односу на лица или групе, као и на чланове њихових породица или њима блиска лица, на отворен или прикривен начин који се заснива на раси, боји коже, прецима, држављанству, националној припадности или етничком пореклу, језику, верским или политичким убеђењима, полу, родном идентитету, сексуалној оријентацији, имовном стању, рођењу, генетским особеностима, здравственом стању, инвалидитету, брачном и породичном статусу, осуђиваности, старосном добу,

изгледу, чланству у политичким, синдикалним и другим организацијама, и другим стварним, односно претпостављеним личним својствима. Због тога, сваки акт дискриминације, у било ком облику, мора да буде испровоциран личним својствима лица према којем се такво поступање испољава, а тужилац у конкретном случају није учинио вероватним да је орган јавне власти тужене дискриминаторски поступао због неког његовог личног својства, и да зато ужива право на судску заштиту од дискриминације и право на накнаду материјалне штете у смислу члана 43. тачка 4. Закона о забрани дискриминације у вези са чланом 172. став 1. Закона о облигационим односима.

По налажењу Врховног касационог суда, изјављеном ревизијом неосновано се оспорава правилност другостепене пресуде.

Одредбом члана 15. став 1. Закона о забрани дискриминације прописано је да свако има право на једнак приступ и једнаку заштиту својих права пред судовима и органима јавне власти, а ставом другим исте одредбе да се дискриминаторско понашање службеног лица, односно одговорног лица у органу јавне власти сматра тежом повредом радне дужности, у складу са законом. Том одредбом предвиђен је посебан случај дискриминације, који не искључује примену члана 2. тачка 1. Закона о забрани дискриминације којим је дефинисан појам дискриминације и дискриминаторског поступања, тако што је свако неоправдано прављење разлике или неједнако поступање, односно пропуштање везано за неко лично својство дискриминисаног лица, од којих су нека лична својства изричито и наведена у тој одредби. Тужилац је, у конкретном случају, захтев за заштиту од дискриминације засновао на тврдњи да је орган јавне власти - Одељење Прекршајног апелационог суда у Крагујевцу одлуку о његовој жалби против решења првостепеног прекршајног суда о трошковима прекршајног поступка донело супротно дотадашњој пракси тог суда у идентичним правним ситуацијама. Међутим, ни у тужби нити током поступка тужилац није учинио вероватним да је такво поступање означеног органа јавне власти тужене државе било дискриминаторско, односно да је другостепени прекршајни суд одлуку о изјављеној жалби донео имајући у виду неко његово лично својство.

Судску заштиту због злоупотребе права, као посебног правног основа тужбеног захтева, тужилац заснива на тврдњи да су повређене одредбе чланова 13, 14. и 17. Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода и члана 21. Устава Републике Србије, јер је одлука другостепеног прекршајног суда донета у незаконитој форми са намером да му се ускрати право на улагање захтева за заштиту законитости и избегне укидање те одлуке у поступку по ванредном правном леку. Тужилац судску заштиту и по тако означеном правном основу тражи са позивом на забрану дискриминације предвиђену чланом 14. Европске конвенције и чланом 21. Устава Републике Србије (на чију погрешну примену указује и у ревизији), због чега је и тај захтев правилно одбијен из истих оних разлога због којих је неоснован његов захтев за утврђење дискриминаторског поступања органа јавне власти тужене државе. Истина,

тужилац се позива и на члан 17. Европске конвенције, о забрани злоупотребе права. Том одредбом је прописано да се ништа у Конвенцији не може тумачити тако да подразумева право било које државе, групе или лица да се упусте у неку делатност или изврше неки чин који је усмерен на поништавање било ког од наведених права и слобода или на њихово ограничавање у већој мери од оне која је предвиђена Конвенцијом. Забрана злоупотребе права предвиђена означеним чланом не установљава посебно индивидуално право већ предвиђа правила тумачења, чији је циљ заштита идеје и циља саме Европске конвенције. Доношењем одлуке о тужиочевој жалби против решења првостепеног прекршајног суда, како то тужилац тврди супротно члану 242. Закона о прекршајима и у незаконитој форми, не представља злоупотребу права од стране тог суда у смислу наведене одредбе, нити је тужилац због тога изгубио право на делотворни правни лек предвиђен чланом 13. Европске конвенције. Тужилац је на располагању имао уставну жалбу ако је сматрао да му је решењем Прекршајног апелационог суда - Одељење у Крагујевцу Прж-16409/14 од 14.11.2012. године ускраћено право на делотворни правни лек - захтев за заштиту законитости Врховном касационом суду, зато што је наведена одлука донета у незаконитој форми.

О трошковима поступка одлучено је правилном применом члана 165. став 2. у вези чланова 153. став 1. и 154. Закона о парничном поступку.

Сходно изложеном, на основу члана 414. став 1. Закона о парничном поступку, одлучено је као у изреци.

**Председник већа - судија
Бранислава Апостоловић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић